

ETICKÝ KÓDEX DOBROVOĽNÍKA POHOTOVOSTNÉHO PÁTRACIEHO TÍMU

Bratislava 2024

Pohotovostný pátrací tím (PPT) je občianske združenie, založené v roku 2019 za účelom poskytovania pomoci, najmä pri pátraní po nezvestných osobách v rámci Slovenskej republiky.

Stojíme pri ľuďoch, ktorí sa ocitli v náročnej životnej chvíli a hľadajú svojich blízkych. Snažíme sa byť ľudskou, fyzickou aj technickou pomocou a podporou. Aktuálne dobrovoľnícky pôsobíme vo všetkých krajoch SR, v ktorých máme zastúpenie a v prípade potreby sme pripravení kedykoľvek vyjsť do terénu.

Od roku 2020 sme súčasťou Integrovaného záchranného systému (IZS), vedení ako ostatná záchranná zložka, na základe zmluvy o IZS č. OU-BA-OKR2-2020/045935-002.

nájdenia nezvestného človeka. V spolupráci s ďalšími organizáciami ponúkame pomoc aj nájdeným osobám.

Členovia Pohotovostného pátracieho tímu robia vždy maximum preto, aby sa každý nezvestný človek vrátil čo najskôr a v poriadku späť k svojej rodine a blízkym. Hlavnou a najdôležitejšou dobrovoľníckou činnosťou je priama fyzická a technická pomoc v teréne ľuďom, ktorí sa ocitajú v náročnej až krízovej situácii. Pátrame v lesoch, v mestách, zo vzduchu aj pod vodou. Pátracie akcie dobrovoľnícky realizujeme aj vtedy, keď ich záchranné zložky musia ukončiť.

Opakovane po dobu ďalších dní prichádzame za rodinami, prehľadávame okolie, zabezpečujeme im aj psychologickú pomoc a podporu. Sme s nimi aj vtedy, keď sa pátracia akcia ukončuje. Uvedomujeme si, že pre ľudí, ktorí hľadajú svojho blízkeho, je dôležité mať

Okrem Polície SR úzko spolupracujeme s Integrovaným záchranným systémom, dobrovoľnými hasičmi a inými organizáciami, ktoré sa s nami spolupodieľajú na pátracích akciách a pomáhajú rodinám nájsť ich blízkych.

Nenahrádzame políciu, ale pôsobíme ako podporná sila v teréne, keď je potrebné nasadiť viac ľudí, techniku, prepátrať rozsiahlejší terén. Sme schopní vyjsť do terénu takmer kedykoľvek a za každého počasia, či už na žiadosť polície, rodín nezvestných osôb alebo iných organizácií.

Stojíme pri rodinách, ktoré hľadajú svojich blízkych a túžia po tom, aby sa k nim vrátili alebo mohli ukončiť proces hľadania. Pomáhame záchranným zložkám, ktorým ponúkame fyzickú dobrovoľnícku pomoc aj techniku, aby sme zefektívni proces pátrania a

nádej, vidieť záujem, aktivitu, podporu a snahu nezvestného človeka nájsť. Preto sme sa rozhodli svoje fyzické, ľudské a aj technické sily vložiť do dobrovoľníckej aktivity, ktorá pomáha ľuďom v najťažších chvíľach.

Nasledujúce etické princípy sú založené na základných hodnotách spoločnosti citlivej, zdvorilej, vnímavej a ohľaduplnej k potrebám druhých. Spoločnosti, ktorá prijíma každého človeka.

1. HODNOTA OSOBNOSŤ DOBROVOĽNÍKA POHOTOVOSTNÉHO PÁTRACIEHO TÍMU

- ❖ Dobrovoľník je v neustálom styku s ľuďmi, preto by mal dosahovať vysokú úroveň morálnych vlastností.
- ❖ Dobrovoľník vykonáva svoju dobrovoľnícku službu svedomito, čestne v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a snaží sa ich uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.
- ❖ Dobrovoľník vykonáva svoju dobrovoľnícku službu v súlade so Zákonom o dobrovoľníctve (č.406/2011 Z. z.)
- ❖ Dobrovoľník má právo na uplatnenie výhrady vo svedomí, v rámci výkonu dobrovoľníckej služby má právo konať alebo nekonať v súlade so svojim svedomím.
- ❖ Dobrovoľník zachováva mlčanlivosť vo vzťahu k osobným údajom ľudí, ktorým v rámci svojej dobrovoľníckej služby pomáha, v súlade so zákonom č. 18/2018 Z. z. O ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.
- ❖ Dobrovoľník nesmie používať, prehliadať, podporovať alebo spolupracovať s akýmkoľvek prejavom diskriminácie.
- ❖ Dobrovoľník predchádza činom a situáciám, ktoré sú nehumánne alebo diskriminujú jednotlivca, či skupinu ľudí.
- ❖ Dobrovoľník nesmie tolerovať, ani ospravedlniť akúkoľvek nečestnosť, podvod alebo klamstvo.
- ❖ Dobrovoľník nesmie dopustiť, aby jeho osobné problémy, úzkosti, právne problémy, užívanie návykových látok alebo psychické problémy ohrozovali záujmy ľudí, ktorým pomáha. Dobrovoľník, ktorý takého problémy má, prizná ich a konzultuje svoje pokračovanie v dobrovoľníckej službe so zástupcami organizácie.
- ❖ Dobrovoľník sa za žiadnych okolností nesmie dostať do sexuálneho kontaktu s jednotlivými ľuďmi, ktorým pomáha, nezáleží na tom, či je kontakt založený na obojstrannej zhode alebo vynútený.
- ❖ Dobrovoľník nesmie sexuálne obťažovať ľudí, ktorým pomáha, pričom pod sexuálnym obťažovaním rozumieme sexuálne návrhy, žiadosti o sexuálne služby a iné verbálne alebo fyzické správanie sexuálnej povahy.

- ❖ Dobrovoľník zapojený do Pohotovostného pátracieho tímu pristupuje k ľuďom, ktorým pomáha priateľsky, no vzťah, ktorý vzniká medzi dobrovoľníkom a ľuďmi, ktorým pomáha, ostáva na profesionálnej úrovni. To znamená, že sa mimo rámca dobrovoľníckej aktivity vzájomne nekontaktujú a nevyhľadávajú.
- ❖ Dobrovoľník nesmie používať hanlivé výrazy v písomnej ani v ústnej komunikácii s ľuďmi, ktorým pomáha, ani pri rozprávaní o ľuďoch, ktorým pomáha.
- ❖ Dobrovoľník používa vhodné a zdvorilé výrazy pri komunikácii s ľuďmi, ktorým pomáha, aj v komunikácii o ľuďoch, ktorým pomáha.
- ❖ Dobrovoľník prejavuje patričnú úctu voči zosnulým a pozostalým.

2. HODNOTA DOBROVOĽNÁ SLUŽBA

- ❖ Dobrovoľník Pohotovostného pátracieho tímu vykonáva svoju dobrovoľnú službu z vlastnej slobodnej vôle, je ochotný venovať svoj čas a schopnosti v prospech ľudí s potrebou pomoci. Pracovníci občianskeho združenia Pohotovostný pátrací tím dobrovoľníka v jeho službe vedú a sú mu podporou a zázemím pre rozvoj jeho kompetencií v dobrovoľníckej službe.
- ❖ Dobrovoľník nežiada poplatok alebo inú odmenu pre seba alebo svojich blízkych za poskytovanie pomoci ľuďom, ktorí majú nárok na poskytované služby bezplatne.
- ❖ Dobrovoľník poskytuje svoje dobrovoľnícke služby len tým ľuďom, ktorí prejavili o takúto pomoc záujem.
- ❖ Dobrovoľník nepoužíva žiadne označenie Pohotovostného pátracieho tímu mimo pátracích akcií bez súhlasu riaditeľa organizácie.
- ❖ Dobrovoľník používa jasné a zrozumiteľné informácie pre ľudí, ktorí prejavia o pomoc záujem, informuje o účele poskytovaných služieb, rizikách spojených so službami, obmedzeniach služieb, o práve ľudí odmietnuť alebo odvolať ponúkané služby, o časovom rámci, na ktorý sa ponúkané služby vzťahujú a o alternatívach poskytovaných služieb.
- ❖ Dobrovoľník poskytne ľuďom, ktorým pomáha možnosť klásť doplňujúce otázky.
- ❖ Dobrovoľník nesmie použiť akékoľvek informácie o ľuďoch, ktorým pomáha na iné účely, ako na svoju dobrovoľnícku aktivitu.

3. HODNOTA

VZŤAH DOBROVOĽNÍKA A KLIENTA

- ❖ Dobrovoľník ku každému človeku, ktorému poskytuje pomoc, prístupuje starostlivo, individuálne, s úctou a rešpektom jedinečnosti a dôležitosti každého človeka. Otvorenie sa jedinečnosti a pozitívne prijímanie vzájomných odlišností, nám pomáha prekonať prípadné stereotypy a predsudky.
- ❖ Dobrovoľník rešpektuje potreby, vôľu a prania ľudí, ktorým pomáha a pomáha im v ich úsilí identifikovať a objasniť svoje potreby.
- ❖ Dobrovoľník rešpektuje právo na súkromie ľuďom, ktorým pomáha.
- ❖ Dobrovoľník nevyžaduje osobné informácie, pokiaľ to nie je nevyhnutné pre poskytovanie pomoci.
- ❖ Dobrovoľník sa zaväzuje zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone dobrovoľníckej služby, a ktoré v záujme organizácie alebo ľudí, ktorým pomáha nemožno oznamovať iným osobám, a to aj po skončení dobrovoľníckej služby; to neplatí, ak ho tejto povinnosti zbavil štatutárny orgán organizácie. Porušením princípu mlčanlivosti nie je zdieľanie skúseností a informácií v rámci komunikácií v organizácii.
- ❖ Dobrovoľník podporuje právo ľudí, ktorým pomáha, na vlastné rozhodnutia.
- ❖ Dobrovoľník môže obmedziť právo ľudí, ktorým pomáha na vlastné rozhodnutia, pokiaľ takéto konanie alebo potenciálne konanie predstavuje vážne, predvídateľné a bezprostredné nebezpečenstvo ohrozenia života pre neho alebo pre iných.

4. HODNOTA

VZŤAH DOBROVOĽNÍKA K ORGANIZÁCIÍ

- ❖ Dobrovoľník si je neustále vedomý poslania svojej pomoci, jej hodnôt a etických princípov, koná v súlade s nimi.
- ❖ Dobrovoľník vykonáva svoju službu čestne a zodpovedne aj vo vzťahu k organizácii, ktorej je dobrovoľníkom. Dobrovoľník dodržiava záväzky voči organizácii, ktorej je dobrovoľníkom.
- ❖ Dobrovoľník prispieva k zlepšeniu postupov a služieb organizácie.

- ❖ Dobrovoľník rozumne využíva zdroje organizácie, šetrí finančné prostriedky a nikdy ich nespreneverí ani nepoužije na nežiaduce účely. Dobrovoľník jasne rozlišuje medzi výrokmi a činmi, ktoré koná ako súkromná osoba, a ktoré koná ako zástupca organizácie, v ktorej je dobrovoľník.
- ❖ Dobrovoľník sa zaväzuje bezodplatne šíriť dobré meno organizácie a dbať o ochranu jej záujmov. V prípade problémov a nezrovnalostí, najskôr ich riešiť priamo so zástupcami organizácie a nie prostredníctvom tretej osoby.
- ❖ Dobrovoľník hovoriaci v mene organizácie, ktorú zastupuje, reprezentuje oficiálny postoj organizácie.
- ❖ Dobrovoľník bez súhlasu riaditeľa organizácie neposkytuje vyjadrenia pre médiá týkajúce sa činnosti organizácie.
- ❖ Organizácia, v rámci ktorej dobrovoľník vykonáva dobrovoľnícku službu, prijme primerané opatrenia vedúce k zamedzeniu, odhaleniu, prevencii a náprave neetického správania sa dobrovoľníka. Dobrovoľník je oboznámený so stanovenými zásadami a postupmi v prípade neetického správania sa. Ak je to nutné, zástupcovia organizácie príjmu opatrenia prostredníctvom vhodného postupu.
- ❖ Dobrovoľník, ktorý sa domnieva, že jeho kolega konal neeticky, sa usiluje prediskutovať problém s kolegom, ak je to možné, a ak je pravdepodobné, že takýto rozhovor bude produktívny. Ďalším krokom je oznámiť neetické správanie kolegu riaditeľovi organizácie.
- ❖ Dobrovoľník sa zaväzuje zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone dobrovoľníckej služby. To neplatí, ak ho tejto povinnosti zbavil štatutárny orgán organizácie.
- ❖ Dobrovoľník počas svojej dobrovoľníckej činnosti nosí viditeľné označenie Pohotovostného pátracieho tímu.

5. HODNOTA

KOMPETENCIE DOBROVOĽNÍKA

- ❖ Dobrovoľník vykonáva svoju službu v rámci svojich právomocí, správa sa kompetentne iba v medziach svojho vzdelania, odbornej prípravy, prijatej konzultácie alebo pod dohľadom veliteľa.
- ❖ Dobrovoľník je aktívny v napĺňaní potrieb a zabezpečovaní služieb pre ľudí s potrebou pomoci.
- ❖ Dobrovoľník prispieva k vytváraniu životných podmienok vedúcich k naplneniu základných ľudských potrieb ľuďom, ktorým pomáha.
- ❖ Dobrovoľník zabezpečuje prístup k potrebným informáciám, službám a zdrojom, rovnosti príležitostí a zmysluplnej spoluúčasti na rozhodovaní pre ľudí s potrebou pomoci.
- ❖ Dobrovoľník požiadava o radu zástupcov organizácie, ak je táto konzultácia v najlepšom záujme človeka. Dobrovoľník pri konzultáciách so zástupcami organizácie zverejní dostatok informácií o danej situácii človeka, ktorému pomáha, potrebných na dosiahnutie cieľa konzultácie. Potom postupuje podľa odporúčaní organizácie.
- ❖ Dobrovoľník sa neustále snaží rozvíjať a zvyšovať svoje odborné vedomosti a zručnosti a aplikuje ich v praxi. Organizácia, v rámci ktorej dobrovoľník vykonáva dobrovoľnícku službu, je pre dobrovoľníka podporou a zázemím pre rozvoj jeho kompetencií, vedie ho počas jeho zapojenia v Pohotovostnom pátracom tíme, organizuje školiace semináre, individuálne a skupinové komunikácie a stretnutia, na ktorých sa poradca povinne zúčastňuje.

6. HODNOTA

VZŤAH DOBROVOĽNÍKA KU KOLEGOM

- ❖ Dobrovoľník rešpektuje znalosti a skúsenosti svojich kolegov a ostatných odborných pracovníkov. Dobrovoľník je ochotný spolupracovať s kolegami a ostatnými odbornými pracovníkmi, aby bol využitý synergický efekt spolupráce v prospech pomoci klientom.
- ❖ Dobrovoľník si váži dôveru, o ktorú sa s ním delia kolegovia v rámci vzájomného kontaktu, počas jeho zapojenia sa v dobrovoľníckej činnosti.

- ❖ Dobrovoľník vytvára a udržiava vhodné podmienky, ktoré uľahčia kolegom eticky a kompetentne vykonávať svoju prácu.
- ❖ Dobrovoľník rešpektuje rozdiely v názoroch a praktickej činnosti kolegov a ostatných odborných pracovníkov. Kritické pripomienky k nim vyjadruje na vhodnom mieste a vhodným spôsobom.
- ❖ Dobrovoľník vyhľadáva pomoc vo vedení organizácie pri riešení sporu vtedy, keď konflikty s kolegami vyžadujú príležitosť profesionálne nad nimi uvažovať.
- ❖ Dobrovoľník prejavuje kolegom rovnaký rešpekt a spoluprácu, akú mu ponúkajú oni.

7. HODNOTA

VZŤAH DOBROVOĽNÍKA K SPOLOČNOSTI

- ❖ Dobrovoľník podporuje rozvoj citlivej, zdvorilej, vnímavej a ohľaduplnej spoločnosti k potrebám druhých na miestnej až po globálnu úroveň.
- ❖ Dobrovoľník podporuje rozvoj jednotlivcov, komunit a prostredia, v ktorom žije.
- ❖ Dobrovoľník uľahčuje a podporuje podieľanie sa miestnej komunity na napĺňaní potrieb jednotlivých jej členov.
- ❖ Dobrovoľník vytvára a podporuje podmienky, zásady a postupy, ktoré preukazujú rešpekt pre odlišnosť, chránia práva a potvrdzujú rovnosť a sociálnu spravodlivosť pre všetkých ľudí.